

Листопад О.А.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського*

ТВОРЧИСТЬ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Динамізм розвитку постіндустріального інформаційного суспільства пред'являє нові вимоги до професійної освіти як соціального інституту. Великий обсяг теоретичних знань практично втратив свою цінність, оскільки інформація стала досяжною і об'єм її в світі швидко зростає. Студент повинен перестати бути пасивним приймачем, а повинен стати активним суб'єктом освітньої діяльності. Викладач повинен перестати бути транслятором інформації, його функціями повинно стати постановка завдань, організація діяльності студентів, управління цією діяльністю і експертиза отриманих результатів на відповідність планованим.

Загальні потреби в зміні професійної освіти в першу чергу вимагають змін в підготовці професійно-педагогічних кадрів. Це пов'язано з постійно зростаючими потребами сучасного суспільства в творчій особистості педагога, особливо майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів. Одним із загальних принципів оновлення змісту педагогічної освіти є особистісна орієнтація, що передбачає індивідуалізацію навчального процесу, розвиток творчих здібностей майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів [1].

Завдання вищого педагогічного закладу освіти – організувати навчально-пізнавальну діяльність таким чином щоб навчити майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів здобувати знання і застосовувати отримані знання на практиці. Для цього необхідно використовувати такі методи і технології навчання, які дозволяють не лише засвоювати готові знання, але і формувати власну точку зору, уміти визначати проблему, шукати шляхи її раціонального рішення, уміти критично аналізувати отримані знання і застосовувати їх для вирішення нових завдань. Все навчання має бути орієнтоване на формування і розвиток творчої особистості майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу [2].

Проблемою формування і розвитку творчої особистості займалися філософи, психологи, учені-педагоги і практики (В. Андреев, Г. Альтшулле, А. Брушлинський, Л. Виготський, В. Загвязинський, І. Зязюн, В. Кан-Калик, Н. Кічук, З. Левчук, В. Моляко, М. Нікандров, Я. Понаморьов, М. Поташник, П. Просецький, А. Пуанкаре, В. Рибалко, К. Роджерс, С. Рубінштейн, Л. Рувинський, В. Савич, О. Савченко, В. Семиченко, В. Сухомлинський, С. Сисоева та інші.

У низці наукових досліджень визначено різні аспекти підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до професійної діяльності: сутність компетентнісного підходу у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти у вищому навчальному закладі (А. Богуш); формування

професійної компетентності вихователів дошкільних навчальних закладів в умовах ступеневої підготовки (Г. Беленька); фахова підготовка педагога-вихователя дошкільного закладу до економічного виховання дітей (Н. Грама); підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти до роботи з неблагополучними сім'ями (Т. Жаровцева); професійна підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти у вищому навчальному закладі в системі заочного навчання (В. Нестеренко); моніторинг якості професійної підготовки майбутніх педагогів дошкільної освіти (Е. Карпова); розвиток методичної культури майбутніх викладачів педагогічних дисциплін спеціальності «Дошкільна освіта» в умовах підготовки за магістерською програмою (І. Княжева).

Аналіз філософської, психолого-педагогічної літератури [1; 2; 3] показує що творча складова професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів, виступає як комплекс педагогічних дій, спрямованих на формування мотивації і готовності до творчої педагогічної діяльності, а як слідство, впливає на розвиток творчої особистості майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу. Творча складова професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів може бути застосована як на старших курсах так і на молодших курсах, оскільки необхідною умовою функціонування творчої складової є базовий обсяг професійних знань, отриманих в ході перших років вузівського навчання.

У своєму дослідженні ми аналізуємо особливості творчості як одної із складових підготовки педагогічних кадрів і спиралися на праці психологів та педагогів які займаються проблемами формування та розвитку творчої особистості (Л. Виготський, Р. Джон, С. Капіца, С. Кара-Мурза, М. Кларін, О. Кульчицька, В. Моляко, В. Паламарчук, С. Сисоєва, Е. Тоффлер та інші), розробкою механізмів творчого процесу (А. Брушлинський, П. Енгельмейер, Г. Журавльов, Г. Нойнер, В. Калвейт, Х. Клейн та інші).

Проведене теоретичне дослідження проблеми дозволило нам виділити наступні напрями, що характеризують успішне функціонування творчої складової професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів: 1) розвиток творчої особистості майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу; 2) зміна у функції знань, засвоєння яких перестає носити репродуктивний характер і організовується як продуктивний творчий процес; 3) партнерська позиції, активна взаємодії і співпраці викладача по відношенню до студента-майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу.

Таким чином, творча складова професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів передбачає зміну мети педагогічного процесу, діяльності викладача, студента, а також зміну стосунків в системі «викладач-студент». Метою освітнього процесу стає розвиток творчої особистості майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу, формування творчої навчальної діяльності, що перетворює майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу на суб'єкта, зацікавленого в процесі навчання. Будь-яка грань знань стає результатом його власної творчої

діяльності. Для досягнення поставленої мети необхідною умовою буде діалог між викладачем и студентом в ході освітнього процесу.

Викладач стає організатором навчальної діяльності, в якій майбутній вихователь дошкільного навчального закладу, спираючись на спільні напрацювання, та допомогу викладача веде самостійний пошук професійно-педагогічних знань. Функція викладача – пояснення, підведення до професійно-педагогічних проблеми. Центральною фігурою навчального процесу є майбутній вихователь дошкільного навчального закладу – суб'єкт діяльності. Стосунки «викладач-студент», стають суб'єктно-суб'єктними. Викладач організовує роботу майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу, створюючи умови для розвитку його творчих можливостей, включаючи формування його мислення, рефлексії і власної думки.

Таким чином проведене дослідження дозволяє визначити напрями, що характеризують успішне функціонування творчої складової професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів: 1) розвиток творчої особистості майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу; 2) зміна у функції знань, засвоєння яких перестає носити репродуктивний характер і організовується як продуктивний творчий процес; 3) партнерська позиції, активна взаємодії і співпраці викладача по відношенню до студента-майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу. Одним з найважливіших моментів при цьому є відсутність готових, систематизованих знань, що підлягають засвоєнню, майбутній вихователь дошкільного навчального закладу будує свій власний план (траєкторію) творчого розвитку. Основним елементом навчального процесу стає інформація що вимагає від майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу подальшої творчої систематизації.

Список використаних джерел:

1. Педагогічна творчість і майстерність: Хрестоматія / Укл. Н.В. Гузій – К., : ІЗМН, 2000. – 168 с.
2. Пономарев Я.А. Психологія творчества и педагогіка / Я.А. Пономарев – М., : Педагогіка, 1976, – 280 с.
3. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості: підручник / С.О. Сисоєва – К., : Міленіум, 2006. – 344 с.

Пасічник О.О.

доцент,

Хмельницький національний університет

ЕЛЕКТИВНІ КУРСИ ЯК ВАРІАТИВНИЙ КОМПОНЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ ВНЗ

Завдяки сучасним тенденціям розвитку суспільства, посиленню міжнародного співробітництва в усіх сферах людської діяльності, підвищенню мобільності актуалізувалось питання підвищення рівня іншомовної підготовки